

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE,
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI
FONDURILOR EUROPENE

ORDIN 6906/23.11.2017

pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM
a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013

Având în vedere importanța asigurării unui sistem de pregătire și management al contractelor finanțate prin POIM care să permită accelerarea implementării, îndeplinirea previziunilor de declarații de cheltuieli asumate conform art. 112 din *Regulamentul (UE) nr. 1303/2013* și îndeplinirea indicatorilor asumați la nivel de Program,

În contextul în care, în perioada de programare 2007 - 2013, în cadrul POS Mediu au fost identificate și aplicate măsuri care au condus la asigurarea unui flux de numerar care să susțină, la nivelul constructorilor, ritmul de execuție a investițiilor și să diminueze, la nivelul beneficiarilor, riscul de întârziere în implementare și de nerespectare a angajamentelor de conformare pentru sectorul de mediu,

Ca urmare a consultărilor și corespondenței purtate în perioada de programare 2007-2013 cu serviciile Comisiei Europene,

Având în vedere *Decizia Comisiei C (2015) 2771 din 30.04.2015 care amendează Decizia Comisiei C (2013) 1573 din 20.3.2013 privind aprobarea orientărilor referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european și a Fondului de coeziune (2007-2013)*, în cadrul căreia sunt stabilite condițiile privind eşalonarea proiectelor și finanțarea acestora în cadrul a două perioade de programare distincte (faza I - perioada de programare 2007 - 2013 și faza a II a - perioada de programare 2014 - 2020) și

Luând în considerare prevederile contractelor de finanțare conform cărora Beneficiarii au obligația de a respecta Instrucțiunile emise de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare (AM POIM) în implementarea proiectelor,

În temeiul

Art. 12 alin. (8) din O.U.G. nr. 1/2017 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, al art. 15 alin. (9) din H.G. nr. 15/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene,

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE,
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI
FONDURILOR EUROPENE

Ministrul delegat pentru fonduri europene emite următorul:

ORDIN:

Art. 1. (1) Se aprobă Instrucțiunea privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(2) În cadrul prezentei Instrucțiuni se preiau și se adaptează, conform Anexei, următoarele instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu:

- a) Instrucțiunea nr. 2859/28.06.2013 privind reducerea timpului maxim de procesare a certificatelor de plată interimare și efectuare a plăților din cadrul contractelor de lucrări;
- b) Instrucțiunea nr. 3688/18.09.2013 privind prezența obligatorie a personalului UIP pe șantierele deschise în cadrul contractelor de lucrări aferente proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- c) Instrucțiunea nr. 149374/20.12.2013 privind aplicarea Ordinului comun al ministrului fondurilor europene, al ministrului mediului și schimbărilor climatice, al ministrului transporturilor și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 1127/93182/2488/1320 referitor la plata echipamentelor și/sau a materialelor livrate și recepționate de către beneficiar pe șantier, în cadrul contractelor de lucrări finanțate în Programul operațional regional, Programul operațional sectorial Mediu și Programul operațional sectorial Transport (publicat în Monitorul Oficial al României nr. 711/19.11.2013) și a Ordinului comun al ministrului fondurilor europene, al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului transporturilor nr. 1.126/2.487/1.321/2013 privind posibilitatea reducerii valorii minime a certificatelor interimare de plată în cadrul contractelor de lucrări finanțate prin Programul operațional sectorial Mediu și Programul operațional sectorial Transport (publicat în Monitorul Oficial al României nr. 667/31.10.2013);
- d) Instrucțiunea nr. 150608/15.01.2014 privind prevenirea pierderilor financiare cauzate de intrarea în procedura de insolvență/faliment a contractorilor/antreprenorilor care desfășoară activități în cadrul contractelor de lucrări;
- e) Instrucțiunea nr. 158683/08.08.2014 privind modalitatea de formulare a cerințelor de calificare și selecție din fișa de date a achiziției;
- f) Instrucțiunea nr. 4395/23.12.2015 privind plata serviciilor prestate dar pentru care există condiționări ce nu țin de acțiunea Autorității Contractante, în cadrul Contractului de Finanțare prin intermediul POS Mediu 2007-2013;

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE,
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI
FONDURILOR EUROPENE

- g) Instrucțiunea privind plata sumelor reținute din certificatele de plată printr-un mecanism de garantare adecvat, în cadrul contractelor de lucrări finanțate prin Programul operațional sectorial Mediu (aprobată prin Ordinul ministrului fondurilor europene și al ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 1117/1970/2014).

(3) Instrucțiunile prevăzute la alin.(2) rămân valabile și se aplică pentru proiectele finanțate din programele operaționale pentru care au fost emise în cadrul perioadei de programare 2007-2013.

Art. 2. În elaborarea documentației de atribuire și în executarea contractelor de lucrări, servicii și furnizare din cadrul contractelor de finanțare aferente axelor 3-8 POIM, beneficiarii proiectelor care îndeplinesc calitatea de autoritate contractantă conform prevederilor art. 4 din Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice sau calitatea de entitate contractantă conform prevederilor art. 4 din Legea nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale sau care sunt entități juridice fără calitatea de autoritate contractantă dar care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.6 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, vor respecta prevederile prezentei Instrucțiuni.

Art.3. Nerespectarea prevederilor prezentei Instrucțiuni conduce la aplicarea de către AM POIM a sancțiunilor prevăzute în contractul de finanțare.

Ministru delegat pentru fonduri europene

Marius NICA

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE,
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI
FONDURILOR EUROPENE

Anexă

La Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/2017

Instrucțiunea privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS
Mediu 2007 - 2013.

Cuprins

Secțiunea 1. Termene de plată în cadrul contractelor	2
1.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire	2
1.2 Pentru contracte în curs de execuție	2
Secțiunea 2. Prezența obligatorie a personalului UIP pe șantierele deschise în cadrul contractelor de lucrări aferele proiectelor finanțate prin POIM	3
Secțiunea 3. Aplicarea unei clauze privind plata unor materiale aduse pe șantier și stabilirea unei valori minime a situațiilor de lucrări/certificatelor interimare de plată în cadrul contractelor de lucrări aferente proiectelor finanțate prin POIM	4
3.1 Plata unor sume pentru echipamente și materiale livrate pe șantier - la pregătirea documentațiilor de atribuire pentru contractele de lucrări	4
3.2 Valoarea minimă a situațiilor de lucrări/certificatelor interimare de lucrări - la pregătirea documentațiilor de atribuire pentru contractele de lucrări	5
3.3 Valoarea minimă a situațiilor de lucrări / certificatelor interimare de lucrări - pentru contracte de lucrări în curs de execuție	5
Secțiunea 4. Prevenirea pierderilor financiare cauzate de intrarea în procedura de insolvență / faliment a operatorilor care desfășoară activități în cadrul contractelor de lucrări, servicii sau furnizare	6
4.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire	6
4.2 În faza de evaluare a ofertelor (până la semnarea contractului)	6
4.3 Pentru contracte în curs de execuție	7
Secțiunea 5. Modalitatea de formulare a cerințelor de calificare și selecție din fișa de date a achiziției	8
Secțiunea 6. Condiții de plată pentru servicii prestate cu aprobarea / avizarea unui terț	9
6.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire pentru contracte de servicii de asistență tehnică	9
6.2. Pentru contracte în curs de derulare prin care se acordă asistență tehnică pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiecte regionale de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată finanțate prin POIM 2014 - 2020	10
Secțiunea 7. Plata sumelor reținute printr-un mecanism de garantare adecvat	11
7.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire pentru contractele de lucrări	11
7.2 Pentru contracte de lucrări în curs de execuție	12

Secțiunea 1. Termene de plată în cadrul contractelor

1.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, atunci când sunt elaborate condițiile contractuale în cadrul documentațiilor de atribuire pentru contracte de lucrări, perioada stabilită de la transmiterea de către antreprenor a situației de lucrări până la efectuarea plății să se încadreze în termenul maxim de 28 de zile calendaristice. Acest termen va include toate verificările situației de lucrări, inclusiv verificarea/certificarea de către consultant/supervizor, modificările, clarificările, corectările, după caz, necesare pentru aprobarea și realizarea efectivă a plății aferente de către beneficiarul contractului de lucrări către antreprenor.

Pentru alte tipuri de contracte, perioada stabilită de la data transmiterii de către operatorul economic a unei facturi până la efectuarea plății se va încadra în termenul maxim de 30 de zile calendaristice¹.

1.2 Pentru contracte în curs de execuție

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, în contractele de lucrări în curs de execuție, perioada stabilită de la data transmiterii de către antreprenor a situației de lucrări până la efectuarea plății se încadrează în termenul maxim de 28 de zile calendaristice. Acest termen include toate verificările situației de lucrări, inclusiv verificarea/certificarea de către consultant/supervizor, modificările, clarificările, corectările, după caz, necesare pentru aprobarea și realizarea efectivă a plății aferente de către beneficiarul contractului de lucrări către antreprenor.

Pentru alte tipuri de contracte, Beneficiarii se asigură că perioada stabilită de la data transmiterii de către operatorul economic a unei facturi până la efectuarea plății se încadrează în termenul maxim de 30 de zile calendaristice².

În cazul în care:

- într-un contract de lucrări semnat înainte de 26 mai 2016, perioada stabilită de la data transmiterii de către antreprenor a situației de lucrări până la efectuarea plății nu se încadrează în termenul de 28 zile calendaristice, sau
- într-un contract de servicii semnat înainte de 26 mai 2016, perioada stabilită de la data transmiterii de către operatorul economic a unei facturi până la efectuarea plății nu se încadrează în termenul maxim de 30 de zile calendaristice,

atunci, Beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul reducerii termenului. În acest sens, Beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile articolelor 5 și 6 ale instrucțiunii ANAP nr. 1/2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale. Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale. Dacă, în urma analizei, modificarea respectivă se încadrează ca fiind nesubstanțială, atunci Beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract.

În cazul în care:

¹ În conformitate cu prevederile legii 72/2013, art. 6.

² În conformitate cu prevederile legii 72/2013, art. 6.

- într-un contract de lucrări semnat în data de sau după 26 mai 2016, perioada stabilită de la data transmiterii de către antreprenor a situației de lucrări până la efectuarea plății nu se încadrează în termenul de 28 zile calendaristice, sau
- într-un contract de servicii sau de furnizare semnat în data de sau după 26 mai 2016, perioada stabilită de la data transmiterii de către operatorul economic a unei facturi până la efectuarea plății nu se încadrează în termenul maxim de 30 de zile calendaristice,

atunci, Beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul reducerii termenului. În acest sens, Beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile Art. 6 ale Instrucțiunii ANAP nr. 3/2017 din 8 august 2017 privind modificările contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale.

Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale. Dacă, în urma analizei, modificarea respectivă se încadrează ca fiind nesubstanțială, atunci Beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract.

Secțiunea 2. Prezența obligatorie a personalului UIP pe șantierele deschise în cadrul contractelor de lucrări aferente proiectelor finanțate prin POIM

Pentru o monitorizare riguroasă și în timp real a progresului fizic înregistrat în execuția lucrărilor și pentru prevenirea apariției unor întârzieri sau a altor dificultăți în cadrul lucrărilor finanțate prin POIM, beneficiarul va desemna personalul necesar din cadrul UIP pentru a asigura o vizită pe fiecare șantier din proiect cel puțin o dată pe săptămână.

Aceste vizite vor fi asigurate de la data de începere a lucrărilor până la data recepției la terminarea lucrărilor. De asemenea, prezența personalului Beneficiarului pe șantier va fi asigurată și în perioada de finalizare a unor lucrări rămase de executat după data recepției la terminarea lucrărilor (dacă există) și în perioadele de remediere a unor defecțiuni (dacă există).

Fiecare vizită pe șantier va include inspecții în zonele în care sunt executate lucrări și nu se va limita la o vizită în organizarea de șantier.

Ca urmare a fiecărei vizite pe șantier, personalul UIP va elabora un scurt raport al vizitei, care va include o descriere succintă a lucrărilor în curs de execuție, a problemelor întâmpinate precum și un set de poze relevante.

Beneficiarul va folosi informațiile obținute din vizite pe șantier pentru a detalia, în secțiunile relevante ale raportului lunar transmis de beneficiar către AM POIM, următoarele aspecte pentru fiecare contract de lucrări în parte:

- stadiul de execuție a lucrărilor,
- principalele dificultăți întâmpinate,
- principalele riscuri identificate,
- măsurile întreprinse de către beneficiar și consultant/diriginte de șantier pentru soluționarea dificultăților și prevenirea apariției riscurilor.

Secțiunea 3. Aplicarea unei clauze privind plata unor materiale aduse pe șantier și stabilirea unei valori minime a situațiilor de lucrări/certificatelor interimare de plată în cadrul contractelor de lucrări aferente proiectelor finanțate prin POIM

3.1 Plata unor sume pentru echipamente și materiale livrate pe șantier - la pregătirea documentațiilor de atribuire pentru contractele de lucrări

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, atunci când sunt elaborate condițiile contractuale în cadrul documentațiilor de atribuire pentru contracte de lucrări, sunt introduse clauze care permit efectuarea unor plăți de către beneficiar către antreprenor pentru unele materiale și/sau echipamente destinate a fi încorporate în lucrările permanente, atunci când aceste materiale / echipamente sunt livrate pe șantier.

Prevederile contractuale aferente plății materialelor/echipamentelor livrate pe șantier vor include cel puțin următoarele:

- la situațiile de lucrări/certIFICATELE interimare de plată transmise de către antreprenor se vor adăuga și plăți sume suplimentare pentru echipamentele și materialele, care au fost livrate pe șantier pentru a fi încorporate în lucrările permanente,
 - aceste sume vor fi deduse din situațiile de lucrări/certIFICATELE interimare de plată transmise de către antreprenor atunci când valoarea de contract a echipamentelor și materialelor respective este inclusă ca parte a lucrărilor permanente în situațiile de lucrări / certificatele interimare de plată,
 - echipamentele și materialele pentru care se aplică aceste prevederi vor fi cele listate în mod explicit și exhaustiv, de către beneficiar, în documentele contractuale parte a documentației de atribuire,
 - sumele suplimentare pentru aceste echipamente și materiale se vor plăti dacă vor fi îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) Antreprenorul:
 - (i) a păstrat evidențe satisfăcătoare (inclusiv comenzi, chitanțe, înregistrări privind costurile și utilizarea echipamentelor și materialelor), care sunt disponibile pentru verificare, și
 - (ii) a transmis o situație de plată pentru costul de procurare și livrare a echipamentelor și materialelor pe șantier, însoțită de documente justificative
- și de asemenea:
- (b) echipamentele și materialele respective:
 - (i) vor fi cele cuprinse în lista pentru plata la livrarea pe șantier, și
 - (ii) au fost livrate și depozitate corespunzător pe șantier și sunt protejate împotriva pierderii, degradării și deteriorării, și par să corespundă prevederilor contractului.
 - sumele suplimentare care urmează să fie confirmate vor constitui echivalentul a optzeci de procente (80%) din costul stabilit de către beneficiar/consultant/supervizor pentru echipamente și materiale (inclusiv livrarea pe șantier), ținând cont de documentele menționate mai sus și de valoarea de contract pentru echipamente și materiale.
 - atunci când valoarea de contract pentru echipamentele și/sau materialele respective va fi inclusă în situația de lucrări ca urmare a încorporării în lucrările permanente, se va aplica o deducere care va fi echivalentul sumei suplimentare pentru echipamentele și materialele respective și va fi în aceleași monede și aceleași proporții ca și suma suplimentară.
 - echipamentele și materialele livrate pe șantier devin proprietatea beneficiarului atunci când sunt livrate pe șantier.
 - antreprenorul va fi responsabil pentru ambalarea, încărcarea, transportul, primirea, descărcarea, depozitarea și protejarea echipamentelor și materialelor (chiar dacă se află în

proprietatea beneficiarului), până la recepția la terminarea lucrărilor. Această responsabilitate a antreprenorului va fi susținută printr-o asigurare.

Beneficiarii vor include lista echipamentelor și materialelor pentru care se aplică prevederile de mai sus în documentele contractului din cadrul documentației de atribuire. Beneficiarii vor include în această listă cel puțin echipamentele și materialele:

- care au o valoare de 1% din valoarea estimată a contractului de lucrări și
- pentru care momentul încorporării în lucrările permanente poate fi identificat fără dificultăți deosebite. În acest sens, încorporarea în lucrările permanente a unei pompe este ușor de identificat pe când încorporarea unor cantități de agregate sau nisip poate fi dificil de identificat.

3.2 Valoarea minimă a situațiilor de lucrări/certificatelor interimare de lucrări - la pregătirea documentațiilor de atribuire pentru contractele de lucrări

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, atunci când sunt elaborate condițiile contractuale în cadrul documentațiilor de atribuire pentru contracte de lucrări, dacă există clauze sau prevederi contractuale care să-l îndreptățească pe consultant/supervizor să nu certifice situații de lucrări sub un anumit prag valoric sau pe beneficiar să refuze la plată situații de lucrări / certificate interimare de plată/facturi sub un anumit prag valoric, acest prag valoric nu va fi mai mare de 650 000 lei.

3.3 Valoarea minimă a situațiilor de lucrări/certificatelor interimare de lucrări - pentru contracte de lucrări în curs de execuție

În cazul în care, într-un contract de lucrări semnat înainte de 26 mai 2016, valoarea minimă a situațiilor de lucrări/certificatelor interimare de lucrări este mai mare de 650 000 lei, atunci beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul reducerii valorii. În acest sens, beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile articolelor 5 și 6 ale Instrucțiunii ANAP nr. 1/2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale. Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale. Dacă, în urma analizei, modificarea respectivă se încadrează ca fiind nesubstanțială, atunci beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract.

În cazul în care, într-un contract de lucrări semnat în data de sau după 26 mai 2016, valoarea minimă a situațiilor de lucrări / certificatelor interimare de lucrări este mai mare de 650 000 lei, atunci Beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul reducerii valorii. În acest sens, Beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile Art. 6 al Instrucțiunii ANAP nr. 3/2017 din 8 august 2017 privind modificările contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale.

Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale. Dacă, în urma analizei, modificarea respectivă se încadrează ca fiind nesubstanțială, atunci beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract.

Secțiunea 4. Prevenirea pierderilor financiare cauzate de intrarea în procedura de insolvență / faliment a operatorilor care desfășoară activități în cadrul contractelor de lucrări, servicii sau furnizare

Având în vedere numărul important de operatori economici aflați în procedura de insolvență, implicați în contracte de lucrări, servicii sau furnizare, beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM vor utiliza prevederile legislative în domeniu pentru a asigura diminuarea impactului negativ asupra îndeplinirii obiectivelor și indicatorilor de proiect.

În acest sens, Beneficiarii vor întreprinde cel puțin diligențele prezentate în următoarele paragrafe.

Cu titlu general, se menționează faptul că o garanție cum ar fi o garanție bancară este un instrument autonom, unde raportul juridic este creat între emitentul și beneficiar și nu ar trebui să fie afectat de intrarea operatorului economic în insolvență. La fel se aplică în cazul reținerilor. Spre deosebire, un cont escrow deschis în numele operatorului economic ar fi supus în mod direct regulilor specifice insolvenței.

4.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, atunci când sunt elaborate condițiile contractuale în cadrul documentațiilor de atribuire, vor exista în contracte următoarele tipuri de prevederi:

- clauză de solidaritate între membrii unei asocieri/unui consorțiu,
- clauză de transfer a subcontractelor, la solicitarea beneficiarului, de la antreprenor către Beneficiar, în eventualitatea rezilierii contractului la inițiativa beneficiarului sau denunțării unilaterale din partea Beneficiarului,
- clauză care să prevadă că fiecare subcontract va include dispoziții care să îndreptățească beneficiarul să solicite transferul obligațiilor contractului către beneficiar în cazul rezilierii contractului la inițiativa beneficiarului sau denunțării unilaterale din partea beneficiarului.

4.2 În faza de evaluare a ofertelor (până la semnarea contractului)

În conformitate cu prevederile art. 167 alin. (1) lit. (b) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, respectiv art. 180 alin. (1) lit. (b) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale (sub rezerva unor excepții detaliate mai jos) un operator economic care se află în procedura insolvenței este exclus din procedura de atribuire. Astfel, este exclus și ofertantul care ar intra în procedura insolvenței în timpul evaluării.

Totuși, în conformitate cu prevederile art. 167 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, respectiv art. 180 alin. (2) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, operatorul economic care se află (sau intră) în procedura insolvenței nu este exclus din procedura de atribuire dacă autoritatea contractantă stabilește că acest operator are capacitatea de a executa contractul.

În acest caz, autoritatea contractantă va solicita documente și informații care să dovedească următoarele:

- respectivul operator economic se află fie în faza de observație și a adoptat măsurile necesare pentru a întocmi un plan de reorganizare fezabil, ce permite continuarea, de o manieră sustenabilă, a activității curente, fie este în cadrul procesului de reorganizare judiciară și respectă integral graficul de implementare a planului de reorganizare aprobat de instanță,
- având în vedere situația sa economică, respectivul operator economic poate susține fluxul de numerar necesar pentru implementarea contractului,
- respectivul operator economic poate susține obligațiile contractului cu privire la garanții și asigurări.

De asemenea, în cazul în care un operator economic intră în procedura de insolvență în perioada dintre depunerea ofertelor și semnarea contractului, autoritatea contractantă va solicita confirmarea de către emitent (bancă sau societate de asigurări) a valabilității garanției de participare.

4.3 Pentru contracte în curs de execuție

Prezenta subsecțiune se referă la cazul în care un operator economic intră în procedura de insolvență în perioada de execuție a unui contract, având în vedere faptul că la data deschiderii procedurii de insolvență contractele în derulare se consideră menținute și ca urmare se mențin și obligațiile operatorului economic intrat în insolvență care decurg din acestea.

În acest caz:

- Beneficiarul va solicita imediat confirmarea de către emitent (bancă sau societate de asigurări) a valabilității tuturor garanțiilor și asigurărilor depuse în legătură cu contractul.
- În cazul în care contractul este încheiat cu un consorțiu/o asocieră și în contractul inițial a fost prevăzută o clauză de solidaritate între membrii consorțiului/asocierii, iar liderul consorțiului/asocierii nu mai poate continua implementarea contractului, responsabilitatea pentru implementarea și finalizarea contractului poate fi preluată de către partenerul / partenerii din cadrul consorțiului/asocierii, în conformitate cu clauzele specifice stipulate în acordul de asocieră. O asemenea modificare nu este o modificare substanțială în sensul Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice sau al Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale.
- Pentru contracte încheiate la data de sau după 26 mai 2016, beneficiarul va activa clauzele privind plata directă a subcontractanților.
- În situația în care contractul cuprinde prevederi în acest sens, beneficiarul poate prelua subcontractele în situația în care contractul principal este reziliat din vina operatorului economic.
- Beneficiarul va înainta către instanța competentă, în temeiul art. 102 alin. (1) din Legea 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cereri de admitere a creanței pentru orice creanță a operatorului economic (cum ar fi avansul plătit de către beneficiar) și cereri de intervenție prin care să informeze asupra faptului că debitorul se află în raporturi juridice contractuale și are de onorat obligațiile contractuale, precum și despre

existența oricăror garanții, inclusiv garanția de bună execuție care nu poate fi eliberată decât ulterior îndeplinirii prevederilor contractuale, principiu aplicabil și în cazul eliberării sumelor reținute (dacă sunt prevăzute asemenea sume în cadrul contractului).

Deschiderea procedurii de insolvență nu reprezintă un motiv valabil de reziliere a contractului din vina operatorului economic, orice clauză în acest sens fiind nulă de drept, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. Motivele de reziliere prevăzute în contract (altele decât cel vizat mai sus) rămân însă valabile.

Secțiunea 5. Modalitatea de formulare a cerințelor de calificare și selecție din fișa de date a achiziției

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM, în calitate de autorități contractante, vor asigura respectarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică/sectoriale, prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale.

Autoritățile contractante vor respecta principiul recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale și principiul proporționalității în momentul stabilirii criteriilor de calificare și selecție din fișa de date a achiziției.

În conformitate cu principiul recunoașterii reciproce, autoritatea contractantă are obligația de a accepta documente echivalente celor solicitate în cadrul documentației de atribuire, emise de organisme stabilite în alte state membre.

În cadrul criteriilor de calificare, în ceea ce privește capacitatea de exercitare a activității profesionale a operatorului economic, autoritatea contractantă va respecta prevederile legale (art. 173 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, respectiv art. 186 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale). Astfel, în privința capacității de exercitare a activității profesionale, autoritatea contractantă nu poate solicita alte documente decât cele prevăzute la aceste prevederi.

În cazul în care unele autorizări, acorduri sau certificări aferente operatorului economic sunt necesare, în conformitate cu reglementările în vigoare, pentru implementarea contractului (cum ar fi autorizare AFER, ISCIR etc.), existența acestor autorizări, acorduri sau certificări nu poate fi folosită ca parte a criteriului de calificare sau ca parte a criteriului de atribuire. Astfel, conformitatea cu reglementările în vigoare va fi verificată la momentul semnării contractului.

În cazul în care implementarea contractului necesită intervenția unor persoane / experți pentru care sunt necesare, în conformitate cu reglementările în vigoare, anumite autorizări, acorduri sau certificate, inclusiv dar fără a se limita la profesii reglementate, autoritatea/entitatea contractantă nu va stabili criterii de calificare și selecție în legătură cu aceste autorizări, acorduri sau certificate, ci va solicita ca în propunerea tehnică să fie descris momentul în care vor interveni aceste persoane / experți în implementarea viitorului contract, precum și modul în care operatorul economic ofertant și-a asigurat accesul la serviciile acestora (fie prin resurse proprii, caz în care vor fi prezentate persoanele în cauză, fie prin externalizare, situație în care se vor descrie aranjamentele contractuale realizate în vederea obținerii serviciilor respective). Exemple: responsabil tehnic cu execuția (RTE) în conformitate cu prevederile Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată; expert/expert tehnic în domeniul protejării monumentelor istorice în conformitate cu Ordinul ministrului culturii și patrimoniului național nr. 2.495/2010 pentru

aprobarea Normelor metodologice privind atestarea specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice; contabil autorizat/expert contabil în conformitate cu legislația incidentă în domeniul contabilității și fiscalității; verficator de proiecte, diriginte de șantier în conformitate cu legislația incidentă în domeniul construcțiilor; personal ce necesită atestări profesionale de la autorități competente - cum ar fi, dar fără a se limita la, AFER/ISCIR/ANRE/ANEVAR/ANCPI/CECAR/CAFR/MCPN etc.

Secțiunea 6. Condiții de plată pentru servicii prestate cu aprobarea / avizarea unui terț

6.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire pentru contracte de servicii de asistență tehnică

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, atunci când sunt elaborate condițiile contractuale de plată în cadrul documentațiilor de atribuire pentru contracte de servicii, sunt respectate următoarele principii:

De regulă, aprobarea livrabilelor elaborate de către prestatorul de servicii se face de către Beneficiar și nu poate fi delegată unei terțe parte. Plata serviciilor se face după aprobarea livrabilelor aferente și în baza acestei aprobări.

Condiționarea aprobării de către beneficiar de aprobarea/avizarea de către o terță parte nu poate fi introdusă decât în situația în care aceasta din urmă este gestionabilă în condiții rezonabile de risc de către prestatorul de servicii. Aceste condiții rezonabile de risc presupun:

- că aprobarea/avizarea de către terță parte respectivă este realizată ca urmare a unei proceduri prestabilite și clare,
- că aprobarea/avizarea de către terță parte respectivă este realizată în funcție de criterii predefinite și clare,
- că există un termen predefinit pentru această aprobare/avizare,
- că aprobarea/avizarea de către terță parte respectivă este realizată în bază unor documente care sunt elaborate de către prestator și sub controlul său.

Cu titlu de exemplu, emiterea unor avize în cadrul unui studiu de fezabilitate sau emiterea autorizației de construire corespund cu criteriile menționate mai sus.

Aprobarea unei cereri de finanțare introduce însă și elemente care pot fi exogene față de activitatea prestatorului, cum ar fi cele aferente capacității financiare, administrative și tehnice ale Beneficiarului, elemente care nu pot intra în zona de riscuri suportate de către prestator.

De asemenea, prestatorul nu poate fi responsabil de avizarea unui studiu de fezabilitate de către Jaspers decât în situația în care caietul de sarcini al prestatorului a fost avizat de către Jaspers. Astfel, prestatorul nu ar putea fi responsabil de comentarii Jaspers care ar viza elemente care nu ar fi incluse în caietul de sarcini al prestatorului.

În același sens, beneficiarii nu vor stabili condiții de plată fără o legătură directă cu activitatea prestatorului și calitatea acesteia.

De exemplu, pentru un contract de verificare a unor proceduri de achiziții publice, nu pot fi stabilite condiții de plată în funcție de numărul de proceduri conforme sau în funcție de numărul de suspiciuni de nereguli rezultate ca urmare a verificărilor.

6.2. Pentru contracte în curs de derulare prin care se acordă asistență tehnică pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru proiecte regionale de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată finanțate prin POIM 2014 - 2020

În cazul în care:

- în prevederile contractuale care guvernează implementarea contractelor de *Asistență tehnică pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire* pentru proiecte regionale de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată, contracte finanțate și/sau finanțabile prin POIM 2014 - 2020, la condițiile privind efectuarea plăților se menționează condiționalități care sunt independente de acțiunea Prestatorului, respectiv plata aferentă livrabilelor (Studiu de Fezabilitate, Aplicație de finanțare, Proiect tehnic și detalii de execuție, Documentații de atribuire, Plan de management, Plan de coordonare etc.) este condiționată, în mod direct și/sau indirect, de aprobarea și/sau avizarea unei terțe părți, precum: Autoritatea de Management, JASPERS, entități avizatoare, autorități locale, județene, regionale sau centrale etc.
- finalizarea livrabilelor ce cad în sarcina Prestatorului este dependentă de avizarea și/sau aprobarea unei/ unor terțe părți care au depășit termenul reglementat legal în ceea ce privește avizarea și/sau aprobarea unor etape și/sau documentații ce concură la finalizarea acestor livrabile (situații precum: avize care trebuie emise de CNAIR, condiționări, și respectiv întârzieri nejustificate procedural, în procesul de emitere al actului de reglementare de către autoritatea competentă de protecția mediului de prezentarea altor avize, întârzieri ale unor unități administrative teritoriale în clarificarea unor aspecte legate de terenuri, lipsa unei decizii din partea autorităților locale și județene cu privire la alocarea investițiilor între POIM și alte programe de finanțare etc.),
- Beneficiarul confirmă faptul că aprobarea/avizarea livrabilelor elaborate implică elemente care sunt exogene față de activitatea prestatorului și care nu pot fi gestionate în condiții rezonabile de risc de către prestatorul de servicii,

beneficiarii au posibilitatea modificării contractelor de servicii de *Asistență tehnică pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire* pentru proiecte regionale de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată prin introducerea unor noi clauze contractuale de plată, pentru acele contracte la care există o condiție de plată pentru care există în mod direct și/sau indirect condiționalități care sunt independente de acțiunea Prestatorului.

Prevederile prezentei instrucțiuni se vor aplica pentru contractele în curs de derulare în următoarele

condiții:

- a) Pentru contracte semnate înainte de 26 mai 2016 Beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul efectuării plății contra unui mecanism de garantare. În acest sens, Beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile articolelor 5 și 6 ale instrucțiunii ANAP nr. 1/2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale. Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale.
- b) Pentru contracte semnate după 26 mai 2016 Beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul efectuării plății contra unui mecanism de garantare. În acest sens, Beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile Art. 6 ale Instrucțiunii ANAP nr. 3/2017 din 8 august 2017 privind modificările contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale. Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale.

În cazurile în care modificările respective se încadrează ca fiind nesubstanțiale, conform celor de mai sus, pentru contractele semnate aflate în implementare Beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract și se vor completa clauzele contractuale astfel:

„Prin excepție, plata dependentă în mod direct și/sau indirect de condiționări ce nu țin de acțiunea Prestatorului precum cele exemplificate la punctul 6.2. al Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, aprobată prin **Ordinul nr. 6.906/...2017**, poate fi realizată necondiționat dacă prestatorul depune un instrument de garantare acceptat de autoritatea contractantă, ce va acoperi contravaloarea plății și va avea o valabilitate până la data la care condiționalitatea va fi îndeplinită.

Prestatorul se obligă totodată să opereze orice modificare/completare necesară în vederea emiterii aprobării terței părți la care s-a făcut referire anterior.”

Secțiunea 7. Plata sumelor reținute printr-un mecanism de garantare adecvat

7.1 În faza de pregătire a documentației de atribuire pentru contractele de lucrări

Unele contracte, prevăd reținerea unor sume din plățile interimare/intermediare și plata acestor sume după ce anumite obligații ale antreprenorului/prestatorului sunt îndeplinite. Astfel, în contractele de lucrări, sumele reținute corespund cu două dintre obligațiile antreprenorului, respectiv (i) obligația de a finaliza lucrările și (ii) obligația de a remedia defectele. În acest sens, sumele reținute sunt efectiv plătite în două tranșe, (i) după recepția la terminarea lucrărilor și (ii) după recepția finală.

Beneficiarii proiectelor finanțate prin POIM se vor asigura că, atunci când sunt elaborate condițiile contractuale în cadrul documentațiilor de atribuire și dacă sunt prevăzute sume reținute, va exista un mecanism contractual de plată a acestor sume (fără să mai fie reținute) contra unei garanții bancare.

Astfel, în cazul contractelor de lucrări va fi introdusă următoarea clauză:

”Antreprenorul va constitui și furniza beneficiarului o garanție pentru sumele reținute (suportând costurile aferente) care va fi emisă de către o instituție bancară și va fi în forma specificată în prezentul contract/prezentele condiții speciale sau în orice altă formă agreată de către beneficiar. Garanția va fi irevocabilă și va prevedea că plata garanției se va executa necondiționat, la prima cerere a beneficiarului. Antreprenorul se va asigura că garanția este valabilă și în vigoare până la execuția și terminarea lucrărilor de către antreprenor și remedierea oricăror defecțiuni apărute din execuția lucrărilor. Quantumul garanției pentru sume reținute va fi egal cu valoarea cumulată a sumelor reținute prevăzută pentru perioada următoare de șase luni, în conformitate cu fluxul de numerar elaborat de către antreprenor și transmis consultantului/supervizorului în conformitate cu clauzele relevante referitoare la rapoartele privind evoluția execuției lucrărilor. La intervale ulterioare, quantumul garanției pentru sume reținute va fi progresiv crescut până se atinge limita sumelor reținute, dacă există, specificată în anexa la ofertă. Quantumul garanției pentru sume reținute va fi mai mare sau egal cu valoarea cumulată a sumelor reținute. Antreprenorul se va asigura că garanția pentru sume reținute este valabilă și în vigoare până la execuția și terminarea lucrărilor de către antreprenor și remedierea oricăror defecțiuni.

Dacă, în orice moment, antreprenorul nu reușește să furnizeze o garanție pentru sume reținute în conformitate cu prevederile de mai sus, sumele reținute vor fi deduse din certificatele interimare de plată și reținute de către beneficiar.

Beneficiarul va returna garanția pentru sume reținute antreprenorului (respectiv, după caz, va plăti aceste sume) după cum urmează:

- (a) prima jumătate din sumele reținute în termen de 28 zile după ce certificatul de recepție la terminarea lucrărilor a fost emis și lucrările au trecut toate testele specificate (inclusiv testele după terminare, dacă există). Dacă pentru un sector de lucrări a fost emis certificatul de recepție la terminarea lucrărilor, procentul corespunzător al primei jumătăți din sumele reținute va fi returnat / eliberat, după ce sectorul de lucrări a trecut toate testele. Acel procent va fi raportul între valoarea de contract estimată a sectorului sau părții de lucrări și prețul contractului final estimat. Dacă există lucrări rămase de executat potrivit prevederilor incluse în clauza referitoare la perioada de garanție, beneficiarul va fi îndreptățit să rețină costul estimat al acestor lucrări până la executarea acestora,
- (b) imediat după expirarea ultimului termen al perioadei de notificare a defecțiunilor, restul din sumele reținute va fi returnat / eliberat antreprenorului.”.

În cazul folosirii altor condiții de contract, prevederi contractuale similare vor fi integrate.

7.2 Pentru contracte de lucrări în curs de execuție

În cazul în care, într-un contract de lucrări semnat înainte de 26 mai 2016, există un mecanism de reținere a unor sume până la îndeplinirea unor obligații contractuale, atunci beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul înlocuirii reținerii sumelor cu plata lor contra unei garanții bancare. În acest sens, beneficiarul va evalua impactul modificării în

conformitate cu prevederile articolelor 5 și 6 ale Instrucțiunii ANAP nr. 1/2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale. Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale. Dacă, în urma analizei, modificarea respectivă se încadrează ca fiind nesubstanțială, atunci beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract.

În cazul în care, într-un contract de lucrări semnat în data de sau după 26 mai 2016, există un mecanism de reținere a unor sume până la îndeplinirea unor obligații contractuale, atunci Beneficiarul va analiza și documenta impactul unei modificări contractuale în sensul înlocuirii reținerii sumelor cu plata lor contra unei garanții bancare. În acest sens, Beneficiarul va evalua impactul modificării în conformitate cu prevederile Art. 6 al Instrucțiunii ANAP nr. 3/2017 din 8 august 2017 privind modificările contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale.

Valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale. Dacă, în urma analizei, modificarea respectivă se încadrează ca fiind nesubstanțială, atunci Beneficiarul va iniția procesul de modificare prin act adițional la contract.